

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՐԵՏԵԱՆ

ՕՐԱԿՐ

ՔՐԴԱՔԵԿԱՆ ԲԱՆԸՍՈՒՐԵԿԱՆ ԵՒ ԸՌԵՒՏՐԵԿԱՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԻ ՏԱՐԻ

ԶՄԻՒՌՆԻԱ

ՈՒՐԲԱԹ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 1846

ԹԻՒ 267

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԻՐ

Կոստանդնուպոլիս, 5 սեպտեմբերի

(Օրոտոտոտոտ Լուրձանը, որ մարդասիրտը միշտ հոգ կրտանի վաճառականութեան յառաջողիմութեանը վրայօք իր տէրութեանը մէջ, հրաման ըրաւ այս օրերս, որ առեւտրոյ վերաբերեալ յատուկ օրինոց մատեան մը շինուի (քօտիչէ). և այս ամենահարկաւոր գործին համար մանաւորատեան մը հաստատուեցաւ, որոց անդամները արդէն քանի մը անգամ ժողովուրդեան երկար ժամակ խորհուրդ ընելով մէջնին: Երբեք թիւն չկայ թէ այս գործը խիստ օգտակար պիտի ըլլայ վաճառականութեան ծաղկելուն օգնական տէրութեանը մէջ:

Երբայտեան հրովարտելով հետեւեալ փոփոխութիւնները ի գործ դրուեցան:

Գնդապետ Վահրի փաշան Երզրումի կուսակալ անուանուեցաւ, և այս առթիւն Վ. Երզրումեան աստիճան շնորհուրդ տուաւ:

Երզրումի կուսակալ Լատա փաշային Սիւսի կառավարութեանը յանձնուեցաւ, Սէհէմէտ Սիւսի փաշային տեղը, որուն գեւ պաշտօն մը շորուեցաւ:

ԲԱՆԸՍՈՒՐԵԿԱՆԵՐ

Զաւաճաւոր նոր բաւարանին սպելոյ ի վերին

Գիտութեանը որ զաղբի աղբի իրաց ճառ արկեալ խօսիցին ամենին ամենայն օրեր մեծարարք և ցանկալիք են, և և զամենեւեմ միանգամայն ձգեն յօժարէ Լատանէ և ի նոյն վասն պէս պէս շահաւոր օգտութեանց որ անդէն կան ի նոյն ամբարեալ: Ելլէ թէ ի տաճար ինչ անմատոյց որ քանձուց կամիցի երանել, ի գէպ է զանդուլուն և կամ մանաւանդ զթեմն իսկ, թէ մատուցանի ցէք, մտադ իւրաքանչեւ ընդունել Լու արդ, ու ուսումնասիրող ու, զթեմն պատու որո թիւն առ համեմատութեամբ գիտութեանց հարկանիցին բարբառ արանքն նախ յորժամ անձան վատակիք ի տեղեկութիւն ծաղիկաց լեզուաց զքեզ հասուցանիցին որ աւանդ տալանք և համբարակք ի մատու թեանց են, և երկրորդ անգամ յորժամ անդէն իսկ ի ճանապարհի գիտութեանց բարձր մարդն իսկ զանուանա իրաց իրաց թէ ուրցնա որ աւանդին անձից զմտաւ հայեցեալ վարկարար զընդ նոսա, մանկաւայ խաղ թուիցին, այլ թէ սակաւ իկ մի մտադ իւրաքանչեւ ի ներքս նայիցի, ապա մարթի ի վերայ կալթէ նոքին են որ մեկնիչ պէս պէս աղետական խորհրդոց մտացն լինիցին, և զխորհուրդ և զհաստատուն ճշդութիւն ճառից

Դամաւոր նախարգ կառավարիչ Լ. փաշան խորհրդի կառավար անուանեցաւ փոխանակ Սէհէմէտ խորհրդի վաշային որ վախճանեցաւ:

Դարապետ ըւոյ համարակալ (սէֆթերտար) Լ. զմէֆէնտին Ուստոյի կառավարիչ անուանեցաւ:

ԵՊԻՊՏՈՍ

Ազգասնդիւտ, 20 օգոստոսի

Բարձրադատիւ Սէհէմէտ Լ. փաշան ամուսն 12ին Լուրի Դէֆէր շոգենաւով հասաւ Երզրումի, ուրտեղ մեծ և փառաւոր հանդէսով ընդունեցաւ քաղաքական և զինուորական կառու վարչներէն, Երզրումիցի երկրորդի և եւրոպացի բնակիչները ամենքն ալ մեծ և անհամեմատ ուրախութեամբ լիցուեցան Երզրում Բարձրութեան վերադառնալուն վրայ, որ ցամաքը ոտք կոխելուն պէս քաղաքիս ամբողջութեամբ 101 թիւղա նոթ արձակելով աղետներն անոր երջանիկ գալուստը:

Բարձրադատիւ փոխարքային իր պալատը հաւնէն ետքը մեծ մարդասիրտութեամբ և քաղաքութեամբ ընդունեց բոլոր երեւելի անձինքը ամեն աղքէ որք փութացան այցելութեան և թաղութեան Երզրում Բարձրութեանը, Երբ օր և երբ գլխի

գիտութեան ընծայեցուցանիցին, և միանգամայն իսկ բաղնարանի հաղարդութեամբ և փոփոխմամբ բովանդակեալ յօրինեն զհամբոյն իսկ զամենայն մարմին: Այս անգամ իսկ և այժմ յաւնայն կողման եւրոպացի ոչ աշխարհին տեսող նեմը զի բոտ չափոյ գիտութեանց գրոց, թերեւ և առաւել և ուրեք ուրեք յաճախագիտ երեւին աղբի աղբի լեզուաց բարբառարանք, յորոց իւրաքանչեւ զիւր պարճանան և առաւելութիւն ունի: Դատարն ի գէպ ուրեմն է ի միտ առնուլ զաւանդին պատճառս, փան որոյ յայտ աշխատութեան եկաւ: Երբ և թէ յայն վերայ և զնորան ևս յաւելուցու, որ ի տեղեկութեանց այլոց բարբառոյն կ'ընդուն, և զմերոյն ևս աղբի բնութիւն զի միտագոյն յաւանք լեզուաց լեզուաց է, յորոց և բնածին իմաստութեամբ և հնարագէտ հանձարով մեծամեծ օգնութիւնս բաւական է ժառանգել, նշմարեցեր և զերկրորդ ևս պատճառս մերոյ երկայնամիտական վատակաց: Երբ և զայն չէ ինչ գիտող լուր թէ որչափ օգտակարութոյն վայելիւնայն գործս է, այնչափ դժուարին և աշխատեցուցիչ և թափուր ի մտաւոր սխալութեան է այնոցիկ, որ յայն աշխատութեան արկին զանձինս: Երբ ցմբ թողլուք իմաստացն ընտրել զիրան, և ձեպեցուք վասն գործոցն հանդամանաց տեսել ինչ:

Լ. Վիսաւոր առաջնորդ եղեն մեզ յիտաղացի

ճրագալոյց և տօնախմբութիւն եղաւ և բոլոր հասարակութիւնը ոտքի վրայ և մեծ ուրախութեան մէջ էր:

Բարձրադատիւ Սէհէմէտ Լ. փաշան քանի մը օր Երզրումի միտքն ետքը ճամբայ ելաւ վսեմափայլ Հալիպոլ պէլին հետ Վահրիէ ել թաղաւ, ուրտեղ հասաւ ամուսն 17ին: Երբ ժամայն քաղաքն ալ մեծ տօնախմբութիւններ եղեր է Երզրում Բարձրութեան ողջամբ հանգիստ համար:

ՄԱՆԿԱՆԵՐ

Սէրափ, 12 յունիսի

Լ. յաւանք օգնական նաւատորմի 19 նաւերէ բաղնարան հասաւ մեր նաւահանգիստը հրամանատարութեամբ բարձրադատիւ մեծ ծովապետին, և ըստ սովորութեան թնդանթները արձակելով քաղաքիս ամբողջութեամբ և նաւատորմիցն ողջունեցին փոփոխակի:

Լ. Երզրումիցի եկած վերջի լուրերը կը ծանուցանեն թէ յիշեալ նաւահանգիստ հանդարտութեան մէջէ հիմա կ'սկսուի և թէ վսեմափայլ ընդհանուր զօրապետը Պիդիլայէն ելելով Լարիսսա գոյերէ, այն տեղը սկսած ձմեռանոցն շինուլ թիւն աչքէ անցունելու համար:

Բարբառ Պիտաֆօր, Պարպերի, Լաւա ման և Բաղնի, որք իւրեանց յորդութեամբն, ճշդութեամբ և ընտրութեամբ հայտնաբեր և երեւելիք են, քանզի որ ինչ ողբի, որ ինչ գեղեցիկ յայտնաւորանա մատեանս կայր, զայն ամենայն առ ին կարգեցին ի գիրս իւրեանց, և ի թէ լցէ համարձակութեան տեսլ, զիս չտեսական մատեանն իսկ գիրս վին, որ անուանեալ կ'ընէ առ նոսա Վ. օրապաշարիս տէրի Երբառէ մէջ տեսլ Բարբառ, որպէս թէ ընտրեալ և սրբեալ, ևս իմն աղետագոյն և սրբագոյն ուր յարգարեցին, վասն այսորիկ և յաճախագոյնա դրոշմեցան և ցայժմ գրուին: Երբ ի սոցանէ գտան մեզ ուրեք ուրեք և այլ խորհրդաւ կանք, յորս ոչ զիւր տեսլուն ունէր փառաւորութիւն և յառաջագէմն յայտ բարբառ մեծարգոյ Հայր Մանուէլ Վարդապետ Չախլախեան:

Լ. Օհայերէնն արժան էր յառակագոյն յորինել, մանաւանդ թէ ամեն աւելագոյն ունէ լիպթ և հոգաբարձութիւն իբրեւ մեկու մեկ համարին, որչափ ինչ տեղին և իրացն ժամանակքն առնուցուն յանձն: Երբ իսկ իսկ ամենեւեմ ի բարբառ առանս, յորս նոր կամ հին լեզու նոյն ի մէջ խառնիցի, բարձր մ'իմն հոգաբարձութիւն ի կիրարկանեն, զի այն իսկ է պատահական, և որպէս յայտ յարգեանց իրոցն է, ի ձեռն այսպիսի զըրոց և լաւ և յոսին զանցիւր միտս իբրեւ երանգն և հաստատուն անդէն իսկ զբանն ներկանէ:

Եւ ՌԵԼ յորժամ ի նախնեաց տնով չգտաք
սու այժմ Գննուանսն որ պիտոյ էին և կամ չգոյր
իսկ հնար գտանելոյ վասն նորոգ իմն գի տիցն լի
նեղոյ, հարկ լինէր այնուհետև նորս ինչ մարթեւ
յօրինեւ, այլ ոչ եթէ այնմ հարկի զիջոք ամենայն
ուրեք, և ոչ իբրև տէրութեամբ և իշխանոյ

կամ կարի իմն մանր իրաց է ին , և կամ կարօտ առաւօտեւոցսն քննութեամբ , նոցին առաջի առայլով համառօտ մեկնութիւնս միայն կարգեալ , այլում գործոյ և ժամու պահեցոյք միում միում ի նոցանէ ճշդ իտ հայերէն անուանս պատշաճեցուցանել կամ գտանել : Օրինակք նախնեացն ուղղագրութեան հաւանեցուցին զմեզ բազում ուրեք աւ , եւ երկբարբառովք դրոշմել զանուանս որպէս բազում անգամ առնէր և բաղմահմուտ մեծարդոյ հայր Վաբրիէլ վարդապետ Մեռտիքեան և այլք ի տեղեկաց . բայց զէթէ օրէնս ինչ սահմանեմք աստէն ի սկիւն , թէ արդեամբք այնպէս պարտ իցէ ընթեռնուել :

Օ . Բազում անգամ վասն գիւրիմաց զմիտս բանից գործելոյ նշանաւ աստեղ ի կիր արկոյք զայն պիտան ի սովորական անուանց անտի , որ կամ գռեհիկք է ին , կամ թիւրեալք ըստ նշանակութեան . և կամ տակալին կասկածելիք . նշանս աստեղ դրոշմեցոյք դարձեալ և ի վերայ այնոցիկ , որ յօրինեալ է ին օտար և զգուրիլ ճաշակու . որպիսի ինչ Ստիպանուն , Բաղճիւռական , Լնթակայութիւն , Արտիւթիւն , Բրտունութիւն , Կերտրաւմագրեալ , Տրամախոհութիւն , Բացասել , Առնասել և այլք բազումք , զորոց իմաստութեամբ զնոյն գատաստան դատեցաւ և բաղմատեղեակ մեծարգոյ թարգմանիչն . բանական արուեստին ,

- () Գոտտուրի 27-ին առաւօտուն կանուխ հրկիզու-
թիւն մը պատահեցաւ. քաղաքիս վերի թաղի, և
հիւսիսային հողմը տատակի վզէլով, խոխոյն տարաւ
ծեցաւ. հրդեհը, բայց ամեն կերպ օգնու թիւնը
ժամանակաւ հասնելով կրակը անմիջապէս մարե-
ցին քանի մը տուն միայն այրելէն ետքը :

- Հայազգի արտասիրին մէկը Պուրնափա գիւղէն
քիչ մը հեռու ատրճանակով (վիշթօֆ) վերաւո-
րուեցաւ. անցած շաբթու ծերունի տաճիկէ մը,
որ կը գտնուէր թէ իր այգին մօտէր է խաղող ու-
տելու համար : Այս չարագործը անմիջապէս բռն-
նեցին և Պուրնափայի աղային ձեռքը յանձնեցին.
ուստի երկբայով թիւն չունիմք թէ օրինաւոր կեր-
պիւ կը պատժուի ուրիշներուն բարի օրինակ ըլլա-
լու համար : Կարծեմք թէ Պուրնափայի աղան կը
արարտաւորի ևս առաւել զգուշութիւն ընել և
հոգ տանի իրեն կառավարութեանը յանձնուած
գիւղին անդորրութեանը և բարեկարգութեանը
համար. քանզի այսպիսի դիպուածներ և ուրիշ
անկարգութիւններ միշտ անարակաւ են. որոնք ու-
րիշ Ղշայի մը օրով պատահած չէին :

- Հայտնի է հասարակութեանը, որ Պուրնափա
տուն ունեցող երեւելի անձինք ընկերութիւն մը
հաստատուցին անցեալները փոքրիկ շաքենաւ մը
բերել տարաւ համար, որպէսզի իզմիքէն մինչև
յիշեալ գիւղին ծովէն դէպքը երթնելով թիւն ընէ
միշտ : Այս շաքենաւը, որ երկաթեայ է, արդէն
հասած ըլլալով, քիչ մը տեղէն ի վեր այս երթնել
կիւթիւնը կրնէ. բայց գոգազդարար այս քիչ
ժամանակուան մէջ երկու անգամ փնտսուեցաւ.
առջի անգամը զեկը (տիւմէն) կտորեցաւ, և երկ-

րորդ անգամը մեքենան փնտսուեցաւ նաւարկու-
թեան ժամանակը. տակոյն գոհութիւն Մատուծոյ
ճամբորդներուն զեան մը չեղաւ :

- Աստապայէն կը գրեն, թէ յիշեալ գիւղաքա-
ղաքին Ղշան հաճի Վհմէտ էֆէնային ամուսնային
կիրակի օրը իրըզնիքը ատրճանակով (վիշթօֆ)
մեռցուցեր է : Արհաստատեն թէ յիշեալ արջառ-
նատարը, որ խիստ ազնիւ և առատածէռն մարդ
մըն է եղեր, ծանր պորտոյց տակ մնալով՝ այս
պիսի յուսահատական գործքի մը ձեռք զարկեր
է : Հաճի Վհմէտ էֆէնային հազիւ թէ 40 տարե-
կան է եղեր :

- Այնքան շաբթու հեղինական արտերազմական
նաւ մը հասաւ մեր նաւահանգիստը 1-րդ միջին
անուն արշիպետգոստեան կըզնեկէն գալով :

- Ապրտեմբերի 3-ին երեքշաբթի օրը (Հունաս-
տանի մէջ սահմանադրական կառավարութիւն
տոնակալ համար եղած արտատախտութեան տարե-
գարծը ըլլալով, բոլոր հեղինակները տնտիւմ
բուծիւն կատարեցին նոյն օրը և յիշեալ 1-րդ միջին
նաւուն մէջ գոհութեան հագն որ պաշտօն կա-
տարեցաւ. ի ներկայութեան բաղմութիւ պաշտօ-
նատարաց և հիւպատոսին յունաց :

- Արհաստատեն թէ Տէմիշարի դուքսը մտն օ-
րերս կոտորածներու պիտի պիտի խրկուի Միգրիւյ
կառավարութեան կողմէն մասնաւոր պաշտօնով
մը, և թէ այս պաշտօնը Տաճկաստանի և Պարսից
մէջ եղած վեճը լուծելու կը փութերի :

- Արտաքին գործերի երեւելի գաղղղացի վաճա-
ռական մօտէր Տափալ Սլափանիին Նիշանի Իֆրիկար
շնորհուեր է Վեհափառ Սուլթանին կողմէն :

Սուտէի, և զբաղուած ի նոցանէ իբրեւ երամուտ
և խուճգուծս ի բայ թողեալ, զայնուապոյնսն
և զուսնն կարգեաց եդ ի տեղսն : Օայսմ ա-
մենայնէ և զորոց մինչև ցայսր խօսեցաք, յառա-
ջագոյն իսկ ճառեալէ մեր յայլեայլ գիրքն նոյն
պէս արարեալ, և աստէն այնչափ ինչ միայն ճա-
ռեցաք, որչափ կարն որն էր առ ի ծանուցանելոյ
զիրպն և զարայման, որով վարեցաք ի մասնինս,
իմէպէտե գիտեմք, զի առ քաջ և ուղիւ իմանա-
լոյ զբովանդակութիւն այս ամենայն կարգաց և
ընտրութեան երկայնագոյն բանից պէտք էին,
սակոյն զայնր ամենայնի զնդարձակագոյնն բա-
զում այլ կարեորօք հանդերձ հատուցուք յա-
ռանձինն մատենի, ուր պէտքէս օգտակար տեղե-
կութիւնք ընծայողին մերազգեաց ժողովրդեան,
և նախնեացն ազգի ազգի կանոնք, որ մինչև ցայժմ
անյայտ են մնացեալ կամ թէ տակաւուց ծանու-
ցեալ, ի լուսաւորութիւն գոյցեն :

Ի, Վասն այլով ևս ինչ իւրք օգտակար մե-
րում ազգին ընելոյ, այս առաջին անգամ ամենայն
ուրեք զտաճկականն սորոթեր եզրք յորդա-
զոյնս, և սննդազոյնս առաջի երեւելի երեւելի
և զարարացին անուանց և զպարսկին յարեալ յա-
ւելաք, որոց բազում անգամ եւ թն կամ ութ
բարբառարանք չինէին բաւական, և այնպէս

Եւսան . Արուս . Սուա . Վենա . 1825 . Խիթըն ,
Թարգմանին առ ընթերցող . և էջ 314 , 352 , 353 . և այլ բա-
զում ուրեք :
ՉՀամ . Բաւարան ՏԻԿ . և Հայ . Վեն . 1841 . Յաջ .
Բնական Պոս . Վեն . 1842 . Յաջ . Զարտարախա . Վեն .
1844 . Յաջ :

հարկ համարեաք յայլեայլ մատենից նոյս գիտե-
նոր անուանս գտեալ հանել : (Հակն արկեալ միան-
գամ զայսչափ առաւելութիւնս գործոյս, զճշգր-
տութիւն և զպիտանի ընդարձակութիւն խաղա-
կանին, զգաղղացին գհամաշխարհական լեզուն,
զկարեւորն և զնահաւոր ի ժամանակիս յայտնի,
զնորութիւն և զյատակութիւն հայերէն բարբա-
ռոյ, և զաղնուական պայման տաճկականին, և զայլ
ևս խնամ և զառաւելութիւնն ըստ միտքէ պիտա-
ւածեալ, համարձակիմք կարծէլ այսպէս, թէ այն-
չափ ինչ կատարեալ է, որչափ մարթէր առ ժամ
ցանկանալ : Բայց ոչ այն կամք են մեր ասել, թէ
չէ մարթ, չիք հնար կատարելագոյն քան զայս յօ-
րինել, այլ զայն միայն զոր մի մնի ի հոյակապ մա-
տենագրաց ասաց կամիմք ակնարկել, թէ Այսպի-
սի ինչ գործ ի վերջինս կատարման երբէք ոչ
հասանէ, և զայն արժան է կատարեալ համարել,
որ ըստ ժամանակին և ըստ այլոց ինչ հանդամա-
նաց որչափ ինչ հնարաւոր էր, յօրինեցաւ :

Այս ընկալ սիրով որ սիրողք ես շահու և բա-
րութեան սողիս և տոհմս մերոյ, զվաստակա աշ-
խատութիւն և ընդ միոյ միոյ յանուանցն զոր
յանձին կալաք յուղիւ և քննել վասն քոյ իսկ
օգտութեան, երեսուն և փութուն և հարիւրա-
պատիկ հատու մեզ զգարձուած փոխարինին օրհ-
նելով զԱստուած ի չորեքսին ևս լեզուսն զոր ու-
սանիս և յամենայն ազգս յորս չըլիս, և այս իսկ
է վախճան և այն կատարած ամենայն գործոց
մերոց :

ԱՌԵՒՏԻՄԱՆ ԼՈՒՐԵՐ
ՏԵՃԱՆՍՏԵՆ
Զմիւռնիա, 6 սեպտեմբերի :

Քաղաքիս առաւօտուրը ընդ հանրապէս հանդար-
տութեան մէջ է միշտ, և այս պատճառաւ շա-
տեսակ ապրանքներ դուստարաւաւ են :

Չոր պտուղ : Սինչի ցայսր 12-500 բեռ թու-
եկաւ . որուն խանութարը ըստ տեսակին 45-75-80
ղուռու չի ծախուեցաւ : Լըլեֆ ըստ ամ աղբ
թուղին գինը՝ 110-130 զուռու չէ : Լըլիլու (աղբ
րի չամիչին գինը՝ 50-75 զուռու չէ խանութարը :
Սև չամիչին՝ 29-31 զուռու չէ ըստ տեսակին : Խա-
ղաղին գինը թէպէտե 17-ուկէսի որոշուեցաւ խան-
ութարը, բայց հիմա հիմայ առնող չկայ շատ
ապրանք կը ըլլան պատճառաւ . անոր համար
կերել թէ գինը պիտի իջնայ մինչև 14-15 զուռու չէ
Լըլիլուն : Թէպէտե անցած շաբթու 80 զուռու
չի ծախուեցաւ չէքին . բայց այսր այս գիտով
ստանող չկայ . և կը շատատուն թէ 79 զուռու չի
ծախուեր է :

Փաղամուտ : Թրեւտու ապրանք չկայ . Լըլիլոյ
տեսակին գինը 55-60 զուռու չէ խանութարը :

Տորան : Այս հունձին ապրանքէն Պախլորի տե-
տակ 600 հակի չափ կայ . բայց դեռ վաճառում
մը չեղաւ :

Ախարի բուրդ : Իւրաքաճառ է 175-197 զու-
ռու չ խանութարը չբանուած ապրանքը :

Ղէհրի : Կրեթ ամենեկն ապրանք չկայ քա-
ղաքիս մէջ :

Պաղքեւերի տծնալաճառ էն եկած ըստիւր
խիստ սննդալիւն ընդ հանրապէս ամէն տեսակ
բամբակեղէն ձեռագործ ապրանք համար :

ԾԱՆՈԹՅՈՒՄ
Նոր Բազմիք Իրաւէրէն-Գաւղիէրէն-
Հայերէն-Տաճիկէն :

Քանի մը տարեկն վեր ազգերուն մէջ հրատարակուած զբ-
քերուն երեւելիքն ու օգտակարներէն մէկն ալ աս Վիշնոյ
Միթթարեան Միթթարեան տարայս ակզբը դուրս հանա
Բաւարանն է : Չեմք ուզի մէկի մէկի տար ամէն կատար-
ութիւններուն վրայ խօսի, որովք որ անձամբ աս գիրքը գործ-
ծելով խնայանց, միակ աս կրակը որ խաղաղի լեզուն արկը
ու աս լեզուաւ ամէն գրքերը հասկնալու օգնելն զոտ, նաև
աս մեծ առաւելութիւնն ալ ունի որ հայերէն ու տաճիկերէն բա-
ռերը շատ ճիշդ ու ըստ բն. ու ինչպէս կիմանալ յաստիւա-
նութեան (որոնք Բանասիրական մէջ կը գրեն) երկայն
քննութեամբ ու խորհրդով գրուած են : Այս համար աս բառ-
գիրքը չէ թէ միայն օգտակար, հապա նաև հայրաւոր է ամ-
նան, որովք որ եւրոպացի լեզու մը յատուկ հայերէն կամ տաճ-
կերէն կը գրեն լեզուներէն, ինչպէս նաև մեր ալ փորձով կիմ-
նալ : Եւ աս փորձին վաստահատութիւն կընայ ըստ որ աստիկ
հայերէն ընտրի բառերով ու տաճիկերէն թէ ընտրի ու թէ կա-
տարեալ ամէն բառով ու ամէն շանակութեամբ ամբողջ բառ-
գիրք մը ազգերուն մէջ մինչև հիմայ չկար : Մանաւանդ որ ի-
տալիքն բառերուն առջեւ գաղղիկերէն ալ ըլլալով, կէս մը կա-
րող եմ ըսելու որ նոյնպիսի կատարելութեամբ ու յատակութեամբ
գաղղիկերէնէն հայերէն ու տաճիկերէն բառգիրք մըն ալ ասոր մէջ
կը պարտաւորուի : Այս մը կարծեալով վրայ անով ու երկ կը հա-
տառուի որ ինչպէս կրկնէր, արդէն Եւրոպայի մէջ մեծ անուն
հայտ Լիպարիս, Փորթլ, Լոնտոն, Պէրլին, Փրոփա և տր կը-
ծախուի, ու Հայոց ազգին . ու ազգասեր ու առաւելաւոր
Միթթարեան թէ աւելի ևս ազգերուն մէջ ընդունելի կըլլայ աս
բառարանը :

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՐՇԱԼՈՒՅՈՅ ԱՐԱՐՍ ՏԵՆ